



## دیدگاه

شماره: ۳۸۹	موضوع: ارتقای کارآمدی دولت پیش شرط زمینه سازی برای انباشت سرمایه و مواجهه با بحران تورم - رکودی
تاریخ: ۱۳۹۲/۰۳/۲۸	

تهیه و تنظیم: علی دینی ترکمانی

توضیح اجمالی:

به دنبال اعلام مرحله به مرحله نتایج انتخابات ریاست جمهوری، بازارها واکنش سریعی از خود نشان دادند. متوسط قیمت سهام در بازار بورس افزایش یافت؛ نرخ دلار به میزان حدود ۲۰۰ تومان و قیمت سکه نیز بیش از ۵۰ هزار تومان کمتر شد. این واکنش سریع همچون ترکیب آرا درس مهمی در بردارد: اقتصاد اگر از تله ی سیاست و مدیریت تنش زا و کمتر اثر بخش رهایی پیدا کند، هم امکان مهار تورم فراهم می شود و هم مقابله با رکود. سیاست ناکارآمد سیاستی است که بی دلیل تنش ها چه در عرصه سیاست داخلی و چه در عرصه سیاست خارجی را تشدید می کند و از این محل هم مانع انباشت سرمایه داخلی می شود و هم مانع جذب سرمایه خارجی. به جای کمک به فعالتر شدن دیپلماسی که نقش بسیار مهمی در حل و فصل مناقشه های بین المللی و ایجاد فضای مناسب برای همکاری مشترک سرمایه گذاری در عرصه جهانی دارد، آن را در جهت منفی هدایت و در شرایطی مانند بروز تنش درباره پرونده هسته ای، خواسته یا ناخواسته، عملاً زمینه را برای اعمال فشارهای بیشتر فراهم می کند.

نکات کلیدی:

۱. مدیریت تنش زا و کمتر اثر بخش که ریشه در سازمان درونی ضعیف دولت از یکسو و رابطه نادرست دولت با نیروهای اجتماعی از سوی دیگر دارد، مانع از اثربخشی حضور دولت در عرصه کسب و کار می شود. اگر وظایف دولت را به تولی گری، تصدی گری (در جاهایی که لازم است)، پرورش گری (زمینه سازی برای شکل گیری بنگاه های قوی در عرصه ملی) و قابلیت (خلق بنگاه های قوی در عرصه بازارهای جهانی) تقسیم کنیم، دولت با سازمان درونی ضعیف و رابطه نادرست با نیروهای اجتماعی نمی تواند در انجام هیچکدام از این موارد موفق باشد. تنظیم قوانین مناسب و پرهیز از بی قانونی و تعدد قوانین که در نهایت در فضای کسب و کار نامناسب بازتاب پیدا می کند، مستلزم وجود متخصصان در سازمان درونی دولت و نیز پای بندی دولت به قوانین است. تصدی گری نیز مستلزم استفاده از نیروی شایسته و برخورداری از نظام اداری قوی و کارآمد است. پرورشگری و قابلیت که مرز دولت های معمولی و کارآمد است مستلزم همین ویژگی ها در ابعادی به مراتب عالی تر است.

۲. میان سازمان درونی دولت و رابطه دولت با نیروهای اجتماعی نیز رابطه مثبتی وجود دارد، هر چه الگوی حامی پروری دولت معطوف به حمایت از نیروهای شایسته و متخصص و ظرفیت های انسانی موجود در اقتصاد و جامعه باشد، سازمان درونی آن در جهت بهتری شکل خواهد گرفت. هرچه تعامل دولت با نیروهای اجتماعی کثرت گرایانه باشد، سازمان درونی آن نیز قویتر خواهد بود.

۳. شوک وارده نشانه ای از برداشت افکار عمومی مبنی بر احتمال کارآمد شدن دولت از طریق توجه به شایسته سالاری و تخصص گرایی، پرهیز از ایجاد تنش در عرصه سیاست داخلی و سیاست خارجی است. این شوک در صورت عملی شدن برداشت افکار عمومی طی ماه های آینده می تواند حتی عمیقتر هم بشود و روند نزولی قیمت ها در بازارهای نقد پذیر ارز و سکه را با شکستن انتظارات تورمی موجب شود. طبیعی است که در صورت عملی نشدن این برداشت ها بازارها دوباره سر جای خود می گردند.

۴. نکته نهایی اینکه، شوک سریع ناشی از انتخابات نشان می دهد که اقتصاد ایران تا چه حد حساس به حوزه سیاست و قدرت است. بنابراین، راهکارهای نیل به اقتصادی قوی و قدرتمند بیش از آنکه از طریق سیاست های قیمتی چون رهاسازی قیمت ها بگذرد، از طریق اصلاحات نهادی و سیاسی می گذرد. اگر اقتصاد ایران از تله سیاست و مدیریت تنش زا و کمتر اثربخش رهایی پیدا کند تردیدی نیست که می توان روزهای درخشانی را به انتظار نشست.

تأیید رئیس گروه مشاوران:	تأیید رئیس مؤسسه:
--------------------------	-------------------